MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.

MAARİF VEKÂLETİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 21 — 1 EYLÜL 1958 — SAYI: 1020

Müdürler Komisyonu Kararı:

K. sayısı: 224
K. tarihi: 2/8/1958

ÖZET:
Köy Kursları Yönetmeliği h.

VI. Maarif Şûrasında yapılan teklifler gözönünde tutularak ve köy kadınları kursları ile, gezici köy demircilik ve marangozluk, yapı kurslarının aynı gaye ile faaliyetleri de dikkate alınarak mevcut yönetmeliklerinin birleştirilmeleri suretiyle hazırlanan "Köy Kursları Yönetmeliğinin Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğünün 15 Mayıs 1958 tarih ve 4712 sayılı teklif yazısı üzerine ilişik örneğine göre kabulü uygun görülerek keyfiyetin Vekâlet Yüksek Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
2/VIII/1958
Maarif Vekili
C. Yardımcı

GENELGELER:

ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ
Şubesi: Kurslar
Sayı: 428.0/16913

20/Ağustos/1958

ÖZET:
Yeni hazırlanan Köy Kursları Yönetmeliği h.

4723

VALİLİKLERE

Köy ve köylerimizin el sanatları ve sosyal yönden kalkınmasını sağlamak maksadiyle faaliyete geçirilmiş bulunan Gezici Köy Kurslarının tatbik edilmekte olan mevcut yönetmeliği günün ihtiyaçlarına uygun ve iktisadi faaliyetlerimize paralel olmak kaydiyle aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve 1958 - 1959 öğretim yılından itibaren yeni yönetmeliğin uygulanması lüzumlu görülmüştür.

Mezkûr yönetmeliğin istihdaf ettiği gayeleri tahakkuk ve müesseselerden köylerimizin azami faydalanmaları ile kurslara katılacak öğrencilerin yeni hayat şartlarını kavramış olarak muhitlerinde daha verimli birer vatandaş haline getirilmelerini temin maksadiyle kursların bağlı bulundukları okul ve maarif müdürlüklerinin kurslarla her suretle ilgilenmeleri ehemmiyetle mütalâa edilmektedir.

Yakın müzaharetlerinizi ve gereğinin bu yolda ilgililere tebliğini rica eder, saygılarımı sunarım.

Maarif Vekili a.
Sıtkı LÂLİK

KÖY KURSLARI YÖNETMELİĞİ

GAYE:

1 — Köy kursları, köylünün rahat yaşaması, iş ve gücünde daha verimli olması ve yurt kalkınmasındaki gayretlerinin başarılı kılınması için:

a) Köylü kız ve kadınlarımıza ev idaresi, çocuk bakımı ve dikiş mevzuları üzerinde yeteri kadar teorik bilgi ve pratik maharet kazandırmak,

b) Köylünün evinde ve muhtelif işlerinde kullandığı maden veya ağaçtan yapılmış eşya ve aletleri tamir ve icabında yeniden yapabilme imkân ve iktidarını sağlamak,

c) Ucuz, sıhhî ve dayanıklı yapı tarzlarını köye maletmek, ormanı korumak ve yapı işlerinde çalışacak kimselere fennî bilgi ve tecrübî maharet kazandırmak gayelerini güder.

KURULUŞ:

2 — Köy kursları, kuruluşlarına göre:
a) Köy Kadınları Kursu,
b) İki devreli köy kadınları kursu,
c) Köy Demircilik ve Marangozluk Kursu,
d) İki devreli köy demircilik ve Marangozluk kursu,
e) Köy Yapı Kursu,
f) Köy Halıcılık ve Dokumacılık kursu,
gibi çeşitlere ayrılır.

İŞLEYİŞ:

3 — Vilâyetler emrine verilen köy kurslarının açılacağı yerler:
a) Köy İhtiyar Heyeti veya köylülerce ishar olunan istek,
b) Mahallî idare âmirliklerince yapılan teklif,
c) Kursların bağlı bulunduğu okul ve maarif müdürlüklerince bizzat veya ilgililer vasıtasiyle yapılan mahallî incelemeler, sonunda tesbit ve Valiliğin onayı ile tâyin olunur. Ancak, faaliyet yerleri Valiliğin müsaadesi ile maarif müdürlüğünün başkanlığında en geç Mayıs ayı sonunda kursların bağlı oldukları okul müdürleri ve kurs denetmeninden müteşekkil bir komisyon tarafından tesbit edilir. Komisyon faaliyet yerlerini tesbit ederken (a) ve (b) fıkralarındaki esasları gözeterek hiç kurs açılmamış, çalışmaya ihtiyaç gösteren yerleri ön plânda tutar.

d) Vilâyete bağlı her kazanın bir bütün olarak mütalâası suretiyle, kursların o Vilâyet kazalarına bağlı köylere muvazeneli bir şekilde dağıtılmasına dikkat edilir.

4 — Kurslar, köy, nahiye ve küçük kasabalarda faaliyete geçirilir.

5 — Kursların bir devrelik süresi 7-8 aydır.

6 — Kursun açılma kapanma zamanları, konusuna muhitin iklim şartlarına, halkın meşguliyetine göre 5 inci maddedeki süre dikkate alınarak, 3 üncü maddedeki komisyonca ayarlanır.

Ancak, Kursun açılma ve kapanma zamanlarına ait tarihin tesbitinde okul müdürleri daha önce kurs öğretmenlerinin fikir ve mütalâalarını almış bulunmalıdırlar.

7 — a) Köy Demircilik ve Marangozluk Kursları, açıldıkları yerlerde yalnız bir devre faaliyet gösterirler; ancak, istekli sayısı her kurs için tesbit edilen öğrenci sayısını doldurduğu ve civar köylerden öğrenci bulunduğu takdirde kurs, o yerde bir devre daha açılabilir.

b) Erkek Kurslarından Dülgerlik, Marangozluk, Duvarcılık ve Demircilik sanat dallarından birine yeteri kadar istekli bulunduğu takdirde, yalnız bu dal için de kurs açılabilir. (Bir yerde aynı cinsten iki kurs açılamaz.)

8 — Eğitim, öğretim ve yönetim bakımından kadın kursları, faaliyette bulundukları Vilâyet veya Vilâyete bağlı kazalardaki Kız Teknik Öğretim Okulları Müdürlüklerine, Erkek Kursları da Erkek Teknik Öğretim Okulları Müdürlüklerine, bu okullar bulunmayan yerlerde ise Maarif Müdürlüklerine bağlıdırlar.

KAYIT, KABUL VE DEVAM İŞLERİ:

9 — a) İlk öğrenim yaşını geçirmiş olan kadın ve erkek her vatandaş kurslara kaydedilir.

b) Yapı kurslarına alınacak öğrencilerin en az 14 yaşını doldurmuş olmaları lâzımdır.

10 — Kursa öğrenci olarak kaydolmak üzere müracaatta bulunanlardan nüfus kâğıdı ile muhtarlıktan alacakları iyi hal kâğıdı istenir. Kaydı müteakip nüfus kâğıdı iade edilir.

11 — Kursa kabul edilen öğrenciler devama mecburdurlar. Kurs süresinin 1/3 ü kadar gelmiyene kurs bitirme belgesi verilmez.

12 — Kurslara alınacak öğrenci sayısı:
a) Köy kadınları kurslarında 15 - 30 dur.
b) İki devreli kadın kurslarında ikinci devre öğrenci sayısı 10 dan az olamaz. Birinci ve ikinci devre öğrenci sayısı toplamı 30 olan

kurslarda tek öğretim yapılır. Ancak ikinci devre öğrenci sayısı 10 un üstünde bir ve ikinci devre öğrenci sayısı toplamı asgari 40 olan kurslarda çift öğretim yapılır.

c) Erkek kurslarında her sanat şubesinin öğrenci sayısı 8 den az, 12 den fazla olamaz.

d) Yukarıda yazılı öğrenci miktarı, kursun açıldığı tarihten itibaren bir ay zarfında köy kadınları kurslarında 10 dan aşağı, erkek kurslarında 5 den aşağı düştüğü takdirde kurs devam etmez ve kursun öğretmeni, mevcudu fazla olan diğer köy kurslarında veya Vilâyet emrinde münhal kurslarda vazifelendirilir.

EĞİTİM VE ÖĞRETİM:

13 — Kurslarda haftalık mesai 44 saattir. Günlük çalışmalar kurs öğretmenlerince, öğrencilerin fikir ve istekleri gözetilerek düzenlenir.

14 — Çift öğretim yapan iki devreli kadın kurslarında evli bulunan öğrenciler (20) saat, yaşları 16 ya kadar olan öğrenciler ise haftada (24) saat mesai yaparlar. Bu grupların öğleden evvel ve öğleden sonra çalışmaları öğrencilerin durumlarına ve isteklerine göre ayarlanır.

Çift öğretime lüzum görülmeyen hallerde kurs öğretmenleri öğrencilerini iki gruba ayırarak tek devreli olarak yetiştirebilirler.

15 — Köy kursları öğretmenlerinin haftada yapacakları (44) saatlik mesainin 16 saati için, ek ders ücreti verilir.

16 — Kurslarda Vekâletçe hazırlanmış olan müfredat programları uygulanır. Ancak, muhitin özellikleri ve ihtiyaçlarına göre programa ilâvesi veya programdan çıkarılması iktiza eden konularla ilgili değişiklikler, kursun bağlı bulunduğu okul müdürlüğünün tasvibi alınmak suretiyle yapılabilir. Keyfiyet yıl sonu raporunda Vekâlete bildirilir.

17 — Demircilik ve Marangozluk Kursu ile, Yapı Kursunun esas faaliyetlerini, atelye çalışmalarını teşkil eder. Öğrencilere gerekli teorik ve pratik bilgiler atelye çalışmaları sırasında verilir.

18 — a) Atelye çalışmalarında öğrencilere çalışma yolları gösterilir ve konular işlenirken de bu husus takip olunur.

b) Köy Yapı Kurslarında köy için, köy odası, işlik, misafir odası, umumi çamaşırlık, fırın umumi banyo, helâ yapılabilir. (Bu işlerde ilgili plânlar Vekâletten istenir.)

19 — Atelye öğretiminin esasını iş eğitimi teşkil eder. Bu bakımdan iş yerini sevmek, atelye ve vasıtalarını temiz tutmak, metodlu çalışmak, atelyeyi tertipli bulundurmak gibi müsbet alışkanlıkların öğrencilere kazandırılmasına önem verilir.

20 — Atelye çalışmalarında ele alınan her işin fazla zaman ve malzeme sarfına sebep olmadan yapılabilmesi bilhassa gözetilir.

21 — Yaptırılmak veya onarılmak üzere halk tarafından getirilen işler ve bu arada bilhassa istihsalle ilgili olanlar haftalık plâna uygun ise, yahut plânın uygulanmasına bir engel teşkil etmiyorsa malzemesi yaptırana ait olmak üzere kabul edilir.

22 — a) Köy Yapı Kurslarına alınan öğrenciler, eşit sayıda iki grupa ayrılırlar. Her grup için gerek dülgerlik ve gerekse duvarcılık çalışmaları üçer ay devam eder, sanat şubelerindeki öğretim sona erdiği zaman gruplar, kursun tatbikat devresinde müştereken çalışırlar.

b) Tatbikat devresi kursun son ayını teşkil eder. Bu ay içinde her türlü malzemesi mahallen temin edilmek şartiyle 18. maddede zikredilen binalardan biri yapılır. Binanın belli zaman içinde bitirilmemesi halinde noksanlar tamamlanıncaya kadar çalışmalara devam edilir. Bu müddet bir aydan fazla sürmez. Kurs için verilen temrin malzemesinden artanlar bu binaların inşaatında kullanılabilir.

23 — Öğretmen yaptıracağı her işi önceden öğrencileri ile beraber plânlar ve öğrencilerin atelye çalışmaları başlayınca uzun boylu açıklamalardan ziyade, bilfiil yaparak öğretmeye önem verir. Bu arada ev tanzimi, yemek pişirme, köyde yetiştirilen sebze ve meyveleri kurutma, reçel, yoğurt yapma, çamaşır yıkama ve bunun gibi konuların kadın kursları tarafından köy evlerinde uygulanması imkânları araştırılır.

24 — a) Kurs çalışmalarının ve başarılarının çevreye tanıtılması maksadiyle öğretim yılı sonunda bir sergi açılarak öğrenciler tarafından yapılan işlerle birlikte, ev idaresi programındaki konulardan tatbiki mahiyette yapılanlar da bu sergide halka gösterilir. Serginin, idare âmirleri, Maarif ileri gelenleri ile ilgili, istekli memurların ve bilhassa komşu köylerden çağırılacak misafirlerin huzurları ile açılması, kurs mesaisini daha geniş ölçüde değerlendirmiş olur.

24 — b) Ayrıca etraf köylerde alâka ve istek uyandırmak maksadiyle sene sonu umumi sergiden evvel daha küçük mahiyette bir sergi civarda bir veya birkaç köyde dolaştırılabilir.

25 — Öğrencilerin yaptıkları işlerden mümkün olanlar, yıl sonuna kadar saklanır. Kurs bitiminde açılacak sergiyi müteakip bu işleri yapan öğrencilere verilir.

26 — Kurs faaliyeti sonunda öğrencilerin kurs süresi içinde faaliyet ve yaptıkları işlerdeki başarı gözönünde bulundurularak;

a) Köy Kadınları, Halıcılık ve Dokumacılık, Köy Demirciliği ve Marangozluğu Kursları ile Yapı Kurslarındaki çalışmaları başarı ile bitirenlere (Örnek: 1) e

b) İki devreli kadın kursları ile iki devreli Demircilik ve Marangozluk Kurslarının bir ve ikinci devre çalışmalarını bitiren öğrencilere (Örnek: 2) ye

c) İki devreli kursların birinci devre çalışmalarını başarı ile bitiren ve fakat ikinci devre çalışmalarına katılmak istemiyen öğrencilere de (Örnek: 1) e göre bir kurs bitirme belgesi verilir.

DİSİPLİN İŞLERİ:

27 — Kurs yerinin temiz ve düzenli tutulması, öğrenci münasebet ve çalışmalarının âhenkli olması, kurs faaliyetlerinin çevreleri için verimli kılınması ön plânda gözetilmelidir. Bu itibarla, kurs faaliyetleri sırasında:

a) Öğrencilerin biribirleriyle olan münasebet ve yardımlaşma duygularının daha iyiye yönetilmesi,

b) Kurs içi ve kurs dışı çalışmalarında öğrenci ve öğretmen münasebetlerinin geliştirilmesi,

c) Öğrencilerin toplumsal hayatın gerektirdiği iş bölümüne ve beraberliğine alıştırılması,

d) Kurs çalışmalarındaki disiplinin neş'e ve karşılıklı sevgi ile tesisi icabeder.

KURS ÖĞRETMENLERİNİN VAZİFELERİ:

28 — Öğretmen muhtelif yaş ve bilgi seviyesinde bulunan kurs öğrencileri ile her türlü münasebetlerinde, arkadaşlık, dostluk kurmak suretiyle rehberlik vazifesini yapar.

29 — Öğretmen:

a) Öğrencilerinin tecessüs ve yaratıcılık melekelerini işletir.

b) Öğrencilerin şahsi gayretlerin teşvik maksadiyle özel istidatlarını tanıyarak, inkişaf ettirir.

c) Öğrencilere iyiyi, doğruyu seçebilmek yeteneğini kazandırır.

d) Öğrencilerini söz ve hak sahibi görür ve onlarda iş yapmaktan, eser meydana getirmekten zevk alma duygularını geliştirir.

e) Tetkik ve mukayeselerle, grup çalışmalarını atelye mesaisi için verimli bir metod olarak mütalâa eder.

f) Öğrencilere verilen bilgi ve maharetin, köyü ve köylüsü için kullanılması gerektiğini onlara inandırır.

g) Çalışma ve emeklerin hemen karşılığını beklemeden sabırla gösterilen gayretten elde edilen neticenin üstün olduğunu gözetir.

30 — Öğretmen, köyün coğrafi, iktisadi ve sosyal hususiyetleriyle âdetlerini yadırgamaksızın köye ve köylüye uyar.

31 — Öğretmen köy ve köylünün istek ve ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde faaliyet ve davranışta bulunarak kendini köy topluluğunun ferdi olarak kabul ettirmelidir.

32 — Öğretmen köyde yanlış inançlardan sakınmak kaydıyla köylünün vicdan duygularına ve itikatlarına gereken saygıyı göstermekle köyün mânevi havasına katılmış olur.

33 — Öğretmen, mahallî ihtiyaçları araştırarak köyün zirai, iktisadî ve teknik kalkınmasının gerçekleşmesinde üzerine düşen vazifeyi yapar. Ayrıca ekim mevsimi dışındaki zamanlarım değerlendirmek üzere çevreye uygun bir işi benimsetir, satış ve müstahsil duruma gelmelerine yardım eder.

34 — Köy kursuna katılan öğrenciler arasında liderlik vasfını taşıyanların devre sonunda öğretmenin yerini tutabilecek vasıfta yetiştirilmelerine kurs öğretmenlerince önem verilmek suretiyle köyde sanat çalışmalarının devamı sağlanmış olur.

35 — Öğretmen mahallî sanatlara ait etütler yaparak değerlendirilmesi mümkün olanları bağlı bulunduğu okul müdürlüğü yoluyla Vekâlete bildirir bilâhare okul müdürlüğü ile de işbirliği yaparak bu sanatta müstahsil duruma geçmelerini sağlar.

36 — Öğretmen, köy ve köylünün sağlık işleri ve fikri seviyelerinin geliştirilmesi ile yakinen ilgilenir.

37 — Öğretmen köy kalkınmasındaki problemlerin halli ile ilgili diğer okul ve kurs öğretmeni, ziyaretçi, veteriner, sağlık memuru gibi vazifelilerle işbirliği yapar.

38 — Vekâletçe temin edilen kurs demirbaş ve avadanlıkları ile kurs öğretmenlerine ait eşya, kursun bağlı olduğu okul müdürlüğünün veya maarif müdürlüğünün malıdır. Ancak, bu eşyaların kullanma ve bakımları ile devir ve teslim işinden kurs öğretmenleri sorumludur.

39 — Kursa ait demirbaş eşyanın her malî yıl sonunda kurs öğretmeni tarafından sayımı yapılarak gerekli cetveller kursun bağlı olduğu okul veya maarif müdürlüğüne gönderilir.

40 — Kurs öğretmenleri, kurslarına ait kitaplıklarından öğrencilerin olduğu kadar köylü vatandaşların da faydalanmalarını gözetir. Böylece onların okuma zevklerini ve genel bilgilerini artırmak hususunda gayret gösterir.

ÖĞRETMENLERİ YETİŞTİRME FAALİYETLERİ:

41 — Fikir ve teknik yönünden köy ve köylü kalkınmasını gaye edinen köy kurslarının yegâne yetiştirici unsuru öğretmendir. Öğretmenin bu faaliyeti ehliyetle yürütebilmesi, meslekî kültür ve kifayetinin devamlı olarak artırılması ile mümkündür. Bu maksatla kurs öğretmenini meslekte yetişme çalışmaları ile takviye etmek lâzımdır.

Meslekte yetişme çalışmalarının esasını:

a) Kurs faaliyetleri sırasında öğretmenlerin karşılaştıkları ve hallinde güçlük çektikleri her türlü eğitim, öğretim ve sağlık problemleriyle uğradıkları idarî zorluklar,

b) Kursları meslekî ve pratik çalışmaları yönünden denetlemeye yetkili kurs gezici başöğretmenleri, okul müdürleri, ilgili atelye şefleri ve öğretmenleri, mülki âmirler, Maarif Müdür ve Vekâlet müfettişlerinin kurslarda bizzat müşahede ettikleri müsbet yönler, noksanlar, hata ve müşküller,

c) Kursların gelişen şartlara, yenilik ve imkânlara uymak, teknik yönden daha verimli olmalarını sağlamak üzere alınması gereken tedbirler ve tekâmül işleri üzerinde yetiştirmek,

teşkil eder.

42 — Her öğretim yılı sonunda (Haziran - Eylül) bu yönetmeliğin 40. maddesi icabı, kurs öğretmenlerinin müştereken yetişmesini sağlamak için Vilâyetlerden alınacak teklifleri de nazara almak üzere Meslekî ve Teknik Öğretimce hazırlanacak program gereğince ve tavzif edilecek yetiştirici elemanlar vasıtasiyle münasip bölgelerde meslekte yetişme çalışmalarına başlanır. Bu çalışmalar öğretmen tekâmül kursları mahiyetindedir ve muayyen sayıda açılır.

43 — Her kurs öğretmeninin ehliyet ve başarı durumları nazara alınarak en çok üç yılda bir defa kurslara katılması lâzımdır.

Meslekte yetişme kurslarına katılacak öğretmenlere Vekâletçe 15 gün evvel kursa iştirak keyfiyeti tebliğ olunur.

Belli tarihte meslekte yetişme çalışmaları tekâmül kurslarına katılmayan (sadece sıhhî sebepler hariç) kurs öğretmenleri hakkında mazeretsiz olarak vazife görmemiş öğretmenler gibi işlem yapılır.

Hastalıkları dolayısiyle meslekte yetişme çalışmalarına iştirak edemiyecek öğretmenlerden sağlık kurullarından alınacak raporlar istenir.

Sağlık Kurulu bulunmayan yerlerde iki resmî tabip veya biri resmî diğeri serbest olmak üzere iki tabip tarafından müştereken imzalı rapor istenir.

44 — Meslekte Yetişme kursları 15 - 20 gün ve günde 6 saat mesai yapılmak suretiyle devam eder.

45 — Meslekte yetişme çalışmalarına katılacak kurs öğretmenlerine Harcırah Kararnamesindeki esaslar dahilinde yolluk ve ikamet yevmiyesi verilir.

KURS DENETMENLERİNİN VAZİFELERİ:

46 — Vilâyet emrindeki kadın ve erkek kurslarından her birinin sayısı en az (5), en çok (15) olduğundan, bu kursların denetlenmeleri için Valilikler emrine birer kurs denetmeni verilir.

47 — Bu yönetmeliğin ilgili bölümlerindeki kurs öğretmenlerine ait vazifelerin lâyıkiyle takip ve tahakkukundan kurs denetmenleri sorumludur. Kurs bölgelerindeki kurs öğretmenlerini aylık gezi ve çalışma cetveline göre denetlerler (Örnek: 9).

48 — Kurs gezici denetmenleri denetleme bölgelerindeki;

a) Kurs yerlerini tesbit ve bu yerlerde kursların faaliyet gösterecekleri bina ve atelyeleri, ilgililerle gerekli temas ve yerinde incelemeleri yapmak suretiyle temin eder.

b) Kursların ders alet ve vasıtalarının kurs açılmadan en geç (15) gün önce kurs yerinde bulunmasını sağlar.

49 — Kurs açılacak yerlerde bina ve kurs araçlarının kurs yerine naklini teminde Valiliğin ve diğer ilgili idarecilerin azami müzaharetinden faydalanılır.

50 — Kurs denetmenleri meşru mazaretlere müstenit kurs öğretmenlerinin bir haftadan bir aya kadar olan devamsızlıkları halinde kurs çalışmalarını bizzat yönetir.

51 — Kurslara ait alet ve ders vasıtalarının itina ile kullanılması ve onarılması ile kurs çalışmaları sonunda devir, teslim ve eşyaların muhafazası işleri ile gerektiği şekilde alâkalanır.

52 — Teknik çalışmadan ayrı ve fırsat düştükçe sosyal varlığın temeli olan aile ve yurttaşlık konuları üzerinde köylülerle münasip konuşmalar yapar.

53 — Bölgesindeki kurslar arasında bilgi ve teknik yönünden mukayeseli yoklamalar yapar ve neticeleri değerlendirir.

54 — Kursun faaliyette bulunduğu her ayın sonunda o ay yaptığı teftiş ve işler hakkında (Örnek: 10) da gösterildiği üzere denetleme raporu tanzim ederek bağlı oldukları okul veya Maarif Müdürlüklerine verir.

55 — Kursların bağlı oldukları maarif ve okul idareleriyle kurs faaliyetlerinin geliştirilmesi hususundaki tedbirler için devamlı temasta bulunur ve kurs sonunda umumi faaliyetler hakkında bir rapor hazırlıyarak bu raporu ilgili müdürlüğe verir.

56 — Kurs Gezici Başöğretmenleri, "Meslekte Yetişme" tekâmül kurslarında kendilerine verilebilecek öğretim ve idarî vazifelerini yaparlar.

57 — Kurs sayıları az olduğundan müstakil denetmen verilemiyen Vilâyetlerden coğrafi durumları müsait birkaçını muhteyi bölgeler teşkil suretiyle "Köy Kursları Denetmenliği" bölgesi teşkil olunur.

Bölge denetmenleri bölgelerine dahil Vilâyetlerin Köy Kurslarını teftiş ve mürakabe ile sorumludurlar. Denetmenler, kursların verimi artırmak yolunda Vilâyetin idare âmirleri ve okul müdürleri ile gereğince işbirliği yaparlar.

İZİN VE TATİLLER:

58 — Hastalık ve diğer meşru sebepler halinde kurs öğretmen ve denetmenleri usulüne uygun müracaatla İller İdaresi Kanunu gereğince izinli sayılırlar.

59 — Büyük tatil dışında kursların kapalı kalacağı günler aşağıda gösterilmiştir:

a) Haftanın resmî dinlenme günleri

b) Cumhuriyet Bayramı (28 Ekim öğleden sonra başlamak üzere 29 ve 30 Ekim) günleri

c) Yılbaşı dinlenmesi (31 Aralık öğleden sonra ve 1 Ocak günü)

d) İlkokullarla birlikte ara tatili

e) Ulusal Egemenlik Bayramı (22 Nisan öğleden sonra ve 23 Nisan günleri)

f) Gençlik ve Spor Bayramı (19 Mayıs günü)

g) Şeker Bayramı (3 gün)

h) Kurban Bayramı (4 gün)

j) Mahallin kurtuluş günü (1 gün)

KURSLARDA TUTULACAK DEFTERLER VE YAZIŞMALAR:

60 — Her kursta bulunması ve usulüne uygun işlenmesi icabeden defterler aşağıda gösterilmiştir:

a) Öğrenci kayıt defteri
b) Öğrenci yoklama defteri
c) Öğrenci belge defteri
d) Malzeme ve kayıt, harcama defteri
e) Demirbaş eşya defteri
f) Kurs kitaplığı defteri
g) Gelen ve giden evrak dosyaları.

61 — Meslekî ve Teknik Öğretim Okullarına bağlı kurslarda görevli öğretmen ve kurs denetmenleri faaliyetleri hakkında istek, ihtiyaç, izin ve diğer konular üzerindeki yazışma ve müracaatlarını; bu okul müdürlüklerine, Maarif Müdürlüklerine bağlı kurslarda görevli olanlar Vilâyet merkezine, kurs kaza merkezine bağlı köyde o kaza Maarif Memurlarına, Vilâyet Merkezine bağlı köyde ise Maarif Müdürlüklerine yaparlar.

62 — Kursun bağlı bulunduğu okul müdürleri, ilgili atelye öğretmen ve şefleriyle birlikte kursta yapılan işlerin müfredat programına uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini, öğretmenlerin çalışma durumlarını kursun çevreyle olan münasebetlerini ve sağlanan faydaları, kurs öğrencilerinin teker teker yetişme imkânlarını, kursun demirbaş eşyasının bakımı, kurs yerinin kullanılış şekli, kurs öğretmenlerinin şahsi durumunu incelemek ve lüzumlu tedbirleri zamanında almak üzere, yılda en az iki defa kursu teftiş ve mürakabe etmekle yükümlüdürler.

63 — Kursu teftiş eden okul müdürleri, 62. maddede açıklanan kurslara ait müşahade ve kontrollariyle almış oldukları tedbirleri her teftiş sonunda bir rapor halinde Vekâlete bildirirler.

64 — Kurslar Maarif Müdürlüklerine bağlı bulunduğu takdirde 62. ve 63 ncü maddelerdeki hususlar ve müdürlüklerce yapılır.

65 — Kursların öğretmen maaşları, kurs faaliyetleri ve öğretimi ile ilgili ve lüzumlu her türlü malzeme ve demirbaş eşyalar Vekâletçe karşılanır. Ancak kurs demirbaş eşya ve malzemesinin kursun açılacağı yere nakli mümkün oldukça mahallen sağlanır.

66 — Kurs şubelerinden biri öğretmensiz bulunan Erkek Kurslarının diğer sanat şubeleri faaliyete geçirilir.

67 — Kursların faaliyetleriyle ilgili cetveller (Örnek 3 4. 5, 6, 7. 8) de gösterilmiştir.

68 — Çetvellerin doldurulması:

a) Aynı cins kurslara ait bilgiler, bu kurslara ait bir cetvel üzerine işlenir.

b) İki devreli kursların I. ve II. devlerinde devam eden ve bu devre çalışmalarını başarı ile bitiren öğrenci sayıları ders yılı başı ve ders yılı sonu faaliyet cetvellerinde ayrı ayrı gösterilir.

c) Açılmıyan kursların açılmama sebepleri ile faaliyette bulunan kursların kayda değer çalışmaları cetvellerin (düşünceler) bölümünde çok açık olarak belirtilir.

69 — Kurs öğretmen ve denetmenleri bağlı bulundukları makamlarca hiçbir suretle kurslardan ve vazifelerinden başka bir yerde ve şekilde görevlendirilemezler.

70 — Kurs öğretmenlerinin tâyin, nakil ve tahvilleri 683 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan nakil yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

71 — Bir devreli köy kurslariyle iki devreli kurslar nerede faaliyete geçirilirse geçirilsinler isim ve sürelerinde mahallen bir değişiklik yapılamaz.

72 — Kurs eşyaları kurs sonunda, bu mümkün olmadığı takdirde kursların hazırlık işleri için ayrılan ayın ilk (15) gününde gözden geçirilerek gerekli tamirler yapılır. Kız Teknik Öğretim Okullarına bağlı kursların eşyaları o Vilâyet veya kazalardaki Erkek Teknik Öğretim Okullarından faydalanılmak suretiyle onarılır.

Örnek: 1—2

T. C.
MAARİF VEKÂLETİ
BİTİRME BELGESİ

Kurs no. .... Belge No. ....

Adı	
Soyadı	
Babasının adı	
Anasının adı	
Doğduğu yer	
Doğduğu yıl	

.... Vilâyetinin .... Kazanın .... köyünde .... yılında açılan ve öğrenim süresi haftada (..........) saat olmak üzere (..........) ay süren .... kursuna devam eden yukarıda hüviyeti yazılı .... çalışmalarında başarı gösterdiğini bildiren bu belge verilmiştir.

/ /195

Maarif Müdürü **Müdür** **Kurs Öğretmeni**

Pul
45 Kr.

Gezici Köy Kadınları Kurslarının
195 — 195
Ders Yılı Başı Faaliyet Durumlarını Gösterir Cetvel

Vilâyeti: ....
Okulu: ....

Örnek: 3

KURSUN			Öğrenci sayısı		Kurs öğretmenlerinin adı ve soyadı
Kurs No.	Açıldığı yer	Açıldığı tarih	I. Devre	II. Devre	

Düşünceler:

N o t:

1 — Bu cetvel kurslar faaliyete geçirildikten engeç (15) gün içinde doğruca Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığına gönderilecektir.

2 — Açılmayan kursların açılmama sebebleri düşünceler hanesine yazılacaktır.

Gezici Köy Demirciliği ve Marangozluğu Kurslarının
195 — 195
Ders Yılı Başı Faaliyet Durumlarını Gösterir Cetvel

Vilâyeti: ....
Okulu: ....

Örnek: 5

KURSUN			Öğrenci sayısı				Kurs öğretmenlerinin adı ve soyadı
No:	Açıldığı yer	Açıldığı tarih	1. Devre		2. Devre		
			De.	Ma.	De.	Ma.	
							De.
							Ma.
							De.
							Ma.

Düşünceler:

N o t:

1 — Bu cetvel kurslar açıldıktan engeç (15) gün içinde doğruca Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığına gönderilecektir.

2 — Açılmayan kursların açılmama sebebleri düşünceler hanesine yazılacaktır.

Gezici Köy Kadınlar Kurslarının
195 — 195
Ders Yılı Sonu Faaliyet Durumlarını Gösterir Cetvel

Vilâyeti: ....
Okulu: ....

Örnek: 4

KURSUN				Öğrenci sayısı		Mezun sayısı	Kurs öğretmenlerinin adı ve soyadı
Kurs No.	Açıldığı yer	Açıldığı tarih	Kapandığı tarih	I. Devre	II. Devre		

Düşünceler:

N o t:

1 — Bu cetvel kurslar kapandıktan sonra engeç (15) gün içinde doğruca Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığına gönderilecektir.

2 — Açılmayan kursların açılmama sebebleri düşünceler hanesine yazılacaktır.

Gezici Köy Demirciliği ve Marangozluğu Kurslarının
195 — 195
Ders Yılı Sonu Faaliyet Durumlarını Gösterir Cetvel

Vilâyeti: ....
Okulu: ....

Örnek: 6

KURSUN				Öğrenci sayısı				Mezun sayısı				Kurs öğretmenlerinin adı ve soyadı
No:	Açıldığı yer	Açıldığı tarih	Kapandığı tarih	I.		II		I		II.		
				De	Ma	De	Ma	De	Ma	De	Ma	
												De
												Ma
												De
												Ma
												De
												Ma

Düşünceler:

N o t:

1 — Bu cetvel kurslar kapandıktan en geç (20) gün içinde doğruca Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığına gönderilecektir.

2 — Açılmayan kursların açılmama sebebleri düşünceler hanesine yazılacaktır.

Gezici Köy Yapı Kurslarının
195 — 195
Ders Yılı Başı Faaliyet Durumlarını Gösterir Cetvel

Vilâyeti: ....
Okulu: ....

Örnek: 7

KURSUN			Öğrenci sayısı		Kurs öğretmenlerinin adı ve soyadı	
No:	Açıldığı yer	Açıldığı tarih	Dv.	Dül.		
					Dv.	
					Dül.	
					Dv.	
					Dül.	
					Dv.	
					Dül.	

Düşünceler:

Not:

1 — Bu cetvel kurslar açıldıktan en geç (15) gün içinde doğruca Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığına gönderilecektir.

2 — Açılmayan kursların açılmama sebebleri düşünceler hanesine yazılacaktır.

Gezici Köy Yapı Kurslarının
195 — 195
Ders Yılı Sonu Faaliyet Durumlarını Gösterir Cetvel

Vilâyeti: ....
Okulu: ....

Örnek: 8

KURSUN				Öğrenci sayısı			Kurs öğretmenlerinin adı ve soyadı	
No:	Açıldığı yer	Açıldığı tarih	Kapandığı tarih	Dv.	Dül.	Mezun sayısı		
							Dv.	
							Dül.	
							Dv.	
							Dül.	

Düşünceler:

Not:

1 — Bu cetvel kurslar kapandıktan en geç (20) gün içinde doğruca Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığına gönderilecektir.

2 — Açılmayan kursların açılmama sebebleri düşünceler hanesine yazılacaktır.

.... Kursları Gezici Başöğretmenlerinin aylık Çalışma Cetvelidir

Vilâyeti: ....
Okulu: ....

Örnek: 9

Günler	Tarihi	Denetlenecek kursların No. sı ve yeri	Yapılacak işler (yer, şahıs ve iş etraflıca yazılır.)	Açıklama
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				

İNCELENDİ. .... Kurs Gezici

.... Müdürü Başöğretmeni

Vilâyetinin adı: ....
Kazanın adı: .... Denetleme tarihi: .../...../19...
Nahiyenin adı: ....
Köyün adı: ....
Kurs Numarası: ....
Kurs Öğrt. nin adı ve soyadı: ....

I. A. Maddi durum:

Örnek: 10

A. Bina: 1 — Kurs binasının durumu:	
2 — Öğretmenin yatıp kalktığı yerin durumu:	
B. Temizlik: 1 — Binada temizliğe ne derece riayet ediliyor?	
2 — Sağlık kaidelerine dikkat ediliyormu?	
C. Eşya, mobilyalar ve durumu: 1 — Kursun mobilya ve eşyalarının durumu nedir? Kırılmış, bozulmuş ve kaybedilmiş olanları varmıdır? Varsa nasıl olmuştur? Bakımı ne haldedir? İyi tertiplenmişmidir?	
2 — Öğretmene ait mobilya ve eşya ne haldedir? Bakımı nasıldır? Kırılmış, bozulmuş, kaybedilmiş olanlar varmıdır? Varsa nasıl olmuştur?	
3 — Öğretmenin yatıp kalktığı yerde tertip ve intizam ne haldedir?	
4 — Gerek öğretim için, gerekse öğretmen için başka eşya ve mobilyalara ihtiyaç varmıdır? Bunlar nelerdir?	
5 — Gerek öğretim, gerekse öğretmen mobilya ve eşyasından kullanılmayan ve lüzumsuzu varmıdır?	
B. Öğretmenin durumu: 1 — Öğretmenin mesleki bilgi ve iktidarı nedir?	
2 — Öğrencilere faydalı olmuşmudur?	
3 — Öğretmenin ahlâkı ve yaşayışı bakımından dışarıda bıraktığı tesir?	
4 — Öğretmenin bir sıkıntısı varmıdır?	
C. Öğrencilerin durumu: 1 — Kursa kaç kişi kayıtlıdır. Kaç kişi devam etmektedir?	
2 — Devamsızlık varsa sebebleri nelerdir? devamı sağlamak İçin ne gibi, teşebbüsler yapılmıştır?	
3 — Kursa gelen öğrencilerin temizlik ve intizamı?	
4 — Kurs öğrencilerinin giyinişlerinde, yaşayışlarında, temizlik ve intizam telâkkilerinde tesirler yapmış mıdır?	
D. Öğretim durumu: 1 — Öğretmen öğretimde muhitin ve öğrencilerin ihtiyaçlarını gözönünde bulundurmuşmudur? Yoksa müfredat programına körü körünemi bağlanmıştır?	
2 — Öğrencilerini ne dereceye kadar yetiştirebilmiştir?	
3 — Temrin malzemesini ne suretle sağlıyor? Öğrencilerini bunun için sıkıştırıyormu?	
4 — Öğretmen köyde ailelerin arasıne karışmış, onlara faydalı olmak için onlarla temas etmişmidir?	
5 — Öğretmen kursun daha faydalı olması için ne düşünüyor?	
E. Denetleyici öğretmenin Mütalâaları: 1 — Kursun bulunduğu yere göre programlarında değişiklik yapmağa ihtiyaç varsa, bunlar ve programa ilâveler yapmak lâzımsa nelerdir?	
2 — Öğretimde lüzumlu olan esaslı temrin noksanları varsa, denetleyici öğretmen bunları sağlamak için ne gibi teşebbüsler yapmıştır?	
3 — Kursun mobilya, eşyalarından ve diğer ihtiyaçlarından gördüğü noksanlar, onarmalar için merkeze döndüğü zaman neler yapmıştır?	
4 — Kursun ikinci seneyi de aynı yerde geçirmesine lüzum varmı?	

İncelenmiştir. .../.../19... Köy Kursu Gezici Başöğretmeni
Kız Enstitüsü Müdürü
....

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 616/11311
11-8-1958
ÖZET:
"Parmak Çocuk", "Hansel ve Gretel", "Çalgıcı Dostlar", "Pamuk Prenses" adlı eserler h.

4724

Orhan Şevket Yüksel'in dilimize çevirdiği, Doğan Kardeş yayınları A. Ş. nin Grimm Kardeşler Masalları serisinden yayımladığı aşağıda adları yazılı eserlerin ilkokullara tavsiye edilmeleri uygun görülmüştür.

"Maarif Vekâleti Yayınevlerinden" veya "Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Posta Kutusu No: 1146 - İstanbul" adresinden 100 er kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu dört kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili a.
O. F. Verimer

1 — Parmak Çocuk
2 — Hansel ve Gretel
3 — Çalgıcı Dostlar
4 — Pamuk Prenses

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 616/11314
11-8-1958
ÖZET:
"Din Bahçesi" adlı eser h.

4725

Sadık Bilgiç'in yazıp, yayımladığı "Din Bahçesi" adlı eserin İmam-Hatip Okulları I. devre öğrencilerine tavsiye edilmesi uygun görülmüştür.

"Sadık Bilgiç, Şarkikaraağaç Müftüsü, Özdemir Caddesi, Bülten Sokak No: 15/2-Ankara" adresinden 125 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili a.
O. F. Verimer

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 614/11551
16-8-1958
ÖZET:
"Resimlerle Hikâyeler" ve "Resimlerle Keşifler ve İcatlar" adlı derginin 9 ve 10 uncu sayıları h.

4726

Hasan Şükrü Adal'ın yayımladığı "Resimlerle Hikâyeler" ve "Resimlerle Keşifler ve İcatlar" adlı dergilerin 9 ve 10 uncu sayılarının ilkokul öğrencilerine tavsiye edilmeleri uygun görülmüştür.

"Hasan Şükrü Adal, Nuruosmaniye Caddesi Yavuz Apartmanı No: 9/2, Cağaloğlu-İstanbul" adresinden 50 şer kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu dört derginin ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili a.
O. F. Verimer

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 616/11708
21-8-1958
ÖZET:
"Yeni Yayınlar" adlı Aylık Bibliyoğrafya Dergisinin üçüncü cildine ait 3, 4, 5 inci sayıları h.

4727

Şefika Doğdu Mercanlıgil'in yayımladığı "Yeni Yayınlar" adlı aylık Bibliyoğrafya dergisinin üçüncü cildine ait 3, 4, 5 inci sayılarının okullara tavsiye edilmeleri uygun görülmüştür.

"Şefika Doğdu Mercanlıgil, Posta Kutusu No: 60, Yenimahalle-Ankara" adresinden 60 şar kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu üç derginin ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili a.
O. F. Verimer

DÜZELTME:

12 Mayıs 1958 tarih ve 1007 sayılı Tebliğler Dergisinde İlkokulların V inci sınıflarında ders kitabı olarak gösterilen Şevki Erkson - İlhan Erkson'un "Matematik V" adlı kitabının satış fiyatının 130 kuruş olduğu ilgililere duyurulur.

DÜZELTME:

12 Mayıs 1958 tarih ve 1007 sayılı Tebliğler Dergisinde Ticaret Liselerinin ikinci sınıflarında ders kitabı olarak gösterilen Cevat Yücesoy'un "Şirketler Muhasebesi" adlı eseri listeden çıkarılmıştır. İlgililere duyurulur.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	2[illegible]	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu Dergi 15-9-1958 tarihinde basılmıştır.) ANKARA 1958 — MAARİF BASIMEVİ